

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ПРОГРЕСИВНОЇ ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

*Л. О. Меренкова, канд. екон. наук, доцент
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується розширенням міжнародних зав'язків, інтеграцією України в міжнародну спільноту, розвитком міжнародної торгівлі, посиленням процесів трудової міграції. Тому виникає необхідність модернізації вітчизняної вищої освіти, приведення її у відповідність з міжнародними вимогами та стандартами. Актуальними стають проблеми удосконалення форм та методів навчання у ВНЗ, впровадження новітніх педагогічних технологій. В умовах поширення мережі Інтернет та використання інформаційних технологій в освітню практику прогресивною формою підготовки майбутніх фахівців з економіки стає дистанційне навчання.

Вузьке визначення дистанційного навчання, в якому підкреслюється саме дистанційність викладача та студента, надає Р. Манн. З його точки зору дистанційне навчання є технологією отримання інформації за допомогою засобів телекомунікації, у випадку взаємодії студента та викладача на відстані. [1, с. 161] На наш погляд, більш повне визначення дистанційного навчання наведено А. Рибалко: дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, що забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів і студентів на різних етапах навчання, надають майбутнім економістам можливість самостійної роботи з освоєння досліджуваного навчального матеріалу, а також проводять оцінку їх знань та навичок, отриманих у процесі навчання. [2, с. 106 - 107] В результаті узагальнення праць [1, 2, 3] можна виділити наступні характеристики дистанційного навчання, що відрізняють його від традиційних форм навчання: модульність, гнучкість, зручність, можливість контролю якості знань, географічна незалежність, інтерактивність, паралельність, економічність, технологічність, соціальна рівноправність, оперативність, нова роль викладача.

Перевагами використання дистанційного навчання для абітурієнта є: самостійне планування розкладу вивчення матеріалів, зменшення витрат на дорогу до вищого навчального закладу, низька вартість навчання порівняно з іншими формами навчання, можливість навчання особам з обмеженими можливостями, паралельне навчання (дуальна форма навчання). Для ВНЗ впровадження дистанційного навчання також створює наступні переваги: зростання контингенту вищого навчального закладу за рахунок абітурієнтів інших регіонів і міст, залучення іноземних викладачів до супроводу дистанційних курсів, підвищення конкурентоспроможності ВНЗ, зростання питомої ваги іноземних студентів. [1, с. 163]

На основі проведеного дослідження та з використанням [1, 3] узагальнено недоліки дистанційного навчання: обмеженість прямого контакту з викладачем і колегами-слухачами; відсутність розвитку почуття емпатії, виявлення толерантності і делікатності у стосунках; різні ступені можливостей у доступі до інформаційних технологій, у зв'язку з існуванням істотного розриву між різними групами населення в рівні оволодіння комп'ютерними технологіями, інформаційній культурі, умінні орієнтуватися в сучасному інтернет-середовищі; проблема браку часу під час пошуку та обробки інформації, що вимагає багаточасової роботи як викладача, так і студента; несформованість навичок самоосвіти, саморозвитку, саморегуляції, професійної рефлексії; недостатній рівень володіння викладачем навичками використання інтерактивних технологій навчання; складність в проведенні контролю знань завдяки знеособленню студента та неможливості встановити особу, яка виконує контрольні завдання он-лайн.

Перелік посилань:

1. Манн Р. В. Способи вдосконалення системи викладання дисципліни "Економіка підприємства" у вищих навчальних закладах із використанням дистанційних технологій навчання / Р. В. Манн // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 2. - С. 160-166. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2016_2_24.
2. Рибалко А. П. Використання дистанційної форми навчання в процесі математичної підготовки студентів-економістів / А. П. Рибалко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. - 2014. - Вип. 5. - С. 106-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2014_5_19.
3. Чуфарлічева А. Ю. Дистанційний курс з англійської мови як перспективна форма навчання студентів-заочників економічних спеціальностей / А. Ю. Чуфарлічева // Теоретичні питання культури, освіти та виховання. - 2011. - № 43. - С. 77-81. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trkov_2011_43_23.